

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002444

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громадченко Анастасія Олександрівна

2. Anastasiia O. Hromadchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-5372-9087

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 22-06-2026

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13846

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Патофізіологічні механізми функціональних і структурно-метаболических порушень сполучної тканини у нащадків опромінених тварин
2. Pathophysiological mechanisms of functional and structural-metabolic disorders of connective tissue in the offspring of irradiated animals

Реферат/анотація:

1. Громадченко А.О. Патофізіологічні механізми функціональних і структурно-метаболических порушень сполучної тканини у нащадків опромінених тварин. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина. – Одеський національний медичний університет, Одеса, 2026. У дисертації наведено наукове узагальнення та нове вирішення актуального завдання патофізіології щодо з'ясування механізмів впливу іонізуючого випромінювання на репродуктивну функцію та стан екстрацелюлярного матриксу у нащадків опромінених організмів. Встановлено виражений дозозалежний негативний вплив опромінення на репродуктивну здатність самок щурів і життєздатність їхнього потомства, що супроводжується зниженням частоти настання вагітності, виживаності та тривалості життя нащадків і свідчить про формування міжпоколінної радіочутливості. Доведено, що іонізуюче випромінювання

спричиняє глибокі порушення метаболізму сполучної тканини, які проявляються активацією деградації колагену, зміною співвідношення його фракцій, накопиченням розчинних форм та фрагментацією волокон. У потомства опромінених тварин встановлено дисбаланс системи глікозаміногліканів із переважанням синтетичних процесів (активація гіалуронатсинтази при зниженні активності гіалуронідази), що зумовлює гіпергідратацію матриксу та сприяє фіброгенному ремоделюванню. Виявлено посилення колагенолітичної активності та розвиток генералізованого протеолітичного стресу, більш вираженого у нащадків. Показано порушення аскорбатзалежних процесів гідроксилювання колагену, що супроводжується виснаженням коферментних механізмів та поглиблюється у наступному поколінні. Обґрунтовано, що сукупність виявлених змін формує фенотип міжпоколінної дезорганізації екстрацелюлярного матриксу та створює передумови для розвитку радіаційно-індукованого фіброзу. Визначено патофізіологічні механізми та запропоновано панель ранніх дозочутливих біомаркерів пострадіаційного ремоделювання сполучної тканини, що можуть бути використані для прогнозування ризику фіброгенезу та розробки патогенетично обґрунтованих профілактичних підходів.

2. Hromadchenko A.O. Pathophysiological mechanisms of functional and structural-metabolic disorders of connective tissue in the offspring of irradiated animals. – Qualification scientific work as a manuscript. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 22 Health Care, specialty 222 – Medicine. – Odesa National Medical University, Odessa, 2026. – Odesa National Medical University, Odessa, 2026. The dissertation provides a scientific generalization and a new solution to the current problem of pathophysiology regarding the elucidation of the mechanisms of the influence of ionizing radiation on the reproductive function and the state of the extracellular matrix in the offspring of irradiated organisms. A pronounced dose-dependent negative effect of radiation on the reproductive ability of female rats and the viability of their offspring has been established, which is accompanied by a decrease in the frequency of pregnancy, survival and life expectancy of offspring and indicates the formation of intergenerational radiosensitivity. It has been proven that ionizing radiation causes profound disorders of connective tissue metabolism, which are manifested by the activation of collagen degradation, a change in the ratio of its fractions, the accumulation of soluble forms and fragmentation of fibers. In the offspring of irradiated animals, an imbalance of the glycosaminoglycan system with a predominance of synthetic processes (activation of hyaluronate synthase with a decrease in hyaluronidase activity) was established, which causes hyperhydration of the matrix and promotes fibrogenic remodeling. Increased collagenolytic activity and the development of generalized proteolytic stress, more pronounced in the offspring, were revealed. Violation of ascorbate-dependent collagen hydroxylation processes was shown, which is accompanied by depletion of coenzyme mechanisms and deepens in the next generation. It is substantiated that the combination of the identified changes forms the phenotype of intergenerational disorganization of the extracellular matrix and creates prerequisites for the development of radiation-induced fibrosis. Pathophysiological mechanisms have been identified and a panel of early dose-sensitive biomarkers of post-radiation connective tissue remodeling has been proposed that can be used to predict the risk of fibrogenesis and develop pathogenetically based preventive approaches.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. A. O. Hromadchenko, G. F. Stepanov, S. H. Kotiuzhynska Vitamin C and hydroxyproline as markers of radiation-induced changes in the extracellular matrix. Odesa Medical Journal. 2025; 2(193); 23-26 DOI

<https://doi.org/10.32782/2226-2008-2025-2-3>.

- 2. Громадченко АО. Роль ферментативного колагенолізу та глікозаміногліканів у ранній відповіді тканин на променеве ушкодження. Вісник морської медицини. 2025;2(107):169–76. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.15855875>.
- 3. Громадченко АО. Патофізіологічні механізми дестабілізації колагенового матриксу у нащадків тварин, опромінених різними дозами. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. 2025;(4):23–27. doi:10.32689/2663–0672–2025–4–3.
- 4. Громадченко А.О., Степанов Г.Ф. Патофізіологічні механізми ремоделювання сполучної тканини у нащадків опромінених різними дозах щурів. Перспективи та інновації науки. 2026;1(59):2253–2266. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-2253-2266](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-2253-2266).
- 5. Громадченко АО. Вміст фракцій оксипроліну у сироватці крові щурят, народжених від інтактних та опромінених у дозі 1 Гр статевозрілих тварин. У: XXI Міжнародна конференція студентів, молодих вчених та фахівців «Актуальні питання сучасної медицини»; 18–19 квітня. 2024; Харків, Україна. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна; 2024. с. 83 – 84.
- 6. Громадченко АО. Комплексні зміни гіалуронової кислоти та ферментів її метаболізму у нащадків опромінених дозою 3,0 Гр тварин. У: Scientific Collection “InterConf”. (270): матеріали 10-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific Community: Interdisciplinary Research»; 2025 листопада 6–8; Hamburg, Germany. Упоряд. LLC SPC “InterConf”. Hamburg: Busse Verlag GmbH; 2025. С. 242–246. ISBN 978–3–512–31217–5 (series). DOI: 10.51582/interconf.2025.270.
- 7. Громадченко АО. Вітамін С як неспецифічний фактор впливу на синтез колагену. У: XXII Міжнародна конференція студентів, молодих вчених та фахівців «Актуальні питання сучасної медицини»; 10–11 квітня. 2025; Харків, Україна. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна; 2025. с. 75–76.
- 8. Громадченко АО. Зміни в колагеновому матриксі сполучної тканини тварин, які були піддані радіаційному опроміненню. У: XXI Конгрес студентів та молодих учених «Майбутнє за наукою»; 9–11квітня. 2025; Тернопіль, Україна. Тернопіль: Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського; 2025. с. 119–120.
- 9. Громадченко АО. Вміст фракцій колагену як маркери ранньої відповіді тканин на радіаційне ураження. У: Svoboda A, редактор. XV Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародний форум: проблеми та наукові рішення». Scientific Collection «InterConf». 2025 серп 6–8; Мельбурн, Австралія. Мельбурн: SPC «InterConf», Видавництво CSIRO; 2025. с. 115–118. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.2024.258>.
- 10. Громадченко АО. Зміни глікозаміногліканів у тканинах як ранній біоіндикатор дії іонізуючого випромінювання. У: Svoboda A, редактор. VI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні напрямки і течії в науці». Scientific Collection «InterConf». 2025 серпень 16–18; Люксембург, Велике Герцогство Люксембург. Люксембург: SPC «InterConf», Видавництво “Прогрес”; 2025. с. 126–128. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.2024.259>.
- 11. Громадченко АО. Порівняльний аналіз вмісту оксипроліну та аскорбату у інтактних статевозрілих щурів та їх нащадків. У: Modernization of Today's Science: Experience and Trends. матеріали 9-ї міжнародної наукової та теоретичної конференції; 2025 листопада 28; Glasgow, Scotland, UK. Упоряд. International Center of Scientific Research “SCIENTIA”. Glasgow: Scientia; 2025. С. 572–574. ISBN 979–8–89660–283–5 (series). DOI: 10.36074/scientia-28.11.2025.
- 12. Громадченко АО. Вікові відмінності обміну колагену та глікозаміногліканів у щурів: показники розчинних і нерозчинних фракцій та колагенолітичної активності. В: Матеріали III Міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання морфології та патофізіології в експериментальних та клінічних дослідженнях»; 24 жовтня 2025 р.; Одеса, Україна. Одеса; 2025. с. 88–90.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114601

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанов Геннадій Федорович

2. Hennadii F. Stepanov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8242-8689

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савицький Іван Володимирович

2. Ivan V. Savytskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5841-9993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародна академія екології та медицини"

Код за ЄДРПОУ: 37857335

Місцезнаходження: Харківське шосе, Київ, 02091, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заяць Любомир Мирославович
2. Lubomyr M. Zayats

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3265-1273

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нетюхайло Лілія Григорівна
2. Liliia Netiukhailo

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1172-5229

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аппельханс Олена Леонідівна
2. Olena L. Appelhans

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2344-6502

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вастьянов Руслан Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вастьянов Руслан Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Петро Борисович Антоненко

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна